

Erdély koronaországot illető
ORSZÁGOS TÖRVÉNY- ES KORMÁNYLAP.

1851-ki évfolyam,

XVIII-ik darab.

kiadatott és szétküldetett 1851 September 5-kén

TARTALMI JEGYZÉK:

Szám.	Lap.
190 Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1851-iki majus 14-ről fölfedezési javadalmak adása iránt.	391
191 Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1851-iki augustus 10-ről, melynél fogva új 10, 100, és 1000, forintos bankjegyek kibocsátása iránti határozatok között tétetnek.	393
192 Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1851-ki augustus 16-ról az iránt, hogy „gyermek“ alatt a saját és fogadott gyermeket feltétlenül, az ápolt gyermeket pedig csak annyiban értetődnek, mennyiben mint fogadott gyermeket tekintendők.	399
193 Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1851-iki augustus 25-ről azon község előjáróknak és jegyzőknek adandó jutalmak iránt, kik a dohányminelés előmozdításán lelkesen és munkásan működnek.	399
94 Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1851 augusztus 29-ről, a lakosok kezeinél használatlan maradt s tőlük használat végett megtartani kívánt dohánykészletekről határozatok iránt	400

Landesgesetz- und Regierungsblatt
für das
Kronland Siebenbürgen.

Jahrgang 1851.

XVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 5. September 1851.

Inhalts-Verzeichniß.

Nr.	Seite.
190 Kundmachung des f. f. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 14. Mai 1851, über Verleihung von Erfindungsprivilegien	391
191 Kundmachung des f. f. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 10. August 1851, womit die Bestimmungen über die Hinausgabe neuer Banknoten zu 10 fl., 100 fl. und 1000 veröffentlicht werden	393
192 Kundmachung des f. f. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 16. August 1851, daß unter Kinder, die Eigenen und Adoptivkinder unbedingt, die Pflegekinder nur in so weit, als sie als Adoptivkinder zu betrachten sind, verstanden werden	399
193 Kundmachung des f. f. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 25. August 1851, betreff der Bewilligung von Belohnungen für diejenigen Gemeindevorsteher und Notäre, welche bei Förderung des Tabakbaues thätig und eifrig mitwirken	399
194 Kundmachung des f. f. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 29. August 1851, mit Bestimmungen über jene Tabakvorräthe, welche in den Händen der Parteien unverbraucht verblieben sind, und welche dieselben zu ihrer Verwendung zu behalten begehrten	400

ФОД ДЕЦІЛОР ПРОВІНЧІАДЕ ШІ А ГУБЕРНІЯІ

пептре

ЦИКАРД КОРОЛІВЪ ТРАНСДАВАНИЯ.

КДРСВЛѢ АНДЛѢ 1851.

МЪНДНКІВЛѢ XVIII.

Естрадат ші тръміс дн 5. Септемвре 1851.

KONCEKTУЛ КДПРІНСВЛѢ.

Nр.	Пажна.
190 Пзвлікаю таємній ч. р. мілітаре мі чівіле din 14. Маї 1851, десиро дареа зборь прівілеїе пептре афілрі	391
191 Пзвлікаю таємній ч. р. мілітаре ші чівіле din 10. Авг. 1851, прів каре се адекъ ла овдіаскъ квоподінгъ хотържріе пептре дареа афаръ а позелоръ банкноте къте de 10 фл., 100 фл. ші 1000 фл.	393
192 Пзвлікаю таємній ч. р. мілітаре ші чівіле din 16. Августъ 1851, квакъ сант копії се діделегѣ копії сеі ші чел адоптациі, пекондіціянатъ, іар - копії стрейні кресккы; памай пънъ дн кът сънтъ а се пріві ка адоптациі, (primitif de схфлєтъ)	399
193 Пзвлікаю таємній ч. р. мілітаре ші чівіле din 25. Августъ 1851, дн прівіреа дівоіреі де реєстриї пептре ачел пресіредингл де овці ші потарі, карії коплакръ кз сілінъ ші ржвиъ ла дінітареа кваккъ	399
194 Пзвлікаю таємній ч. р. мілітаре мі чівіле din 29. Августъ 1851, пептре хотържріе десиро ачеле провісіені де тъвакъ, каре ретасеръ педпрестінгате дн тъпіле партіедоръ ші не каро жлѣ чөрѣ айл речіка пептре а лорѣ Фолосіре	400

BCU Cluj / Central University Library Cluj

190 szám.

Hirdetménye

a cs. kir. katonai és polgári kormányzónak 1851-iki május 14-ről felszedési javadalmak adása iránt.

A cs. k. magas kereskedelmi, ipar és középitészeti ministerium által 1851-iki április 18-kán 2833. szám alatt kelt rendelettel kövükető szabadalmakat adattak:

Heinzen Józsefnek csehországi tetscheni festanyag gyárosok Heinzen testvérek részessének, Heinrich A. bécsei alsó-austriai iparegylet titoknoka által (belváros 965-ik sz.) egy nyomtatás és festésnek való folyadék (orseille) feldalásáért; — három évre. Titkony tartása sürgettetett.

Tichy Antal magánosnak Bécsben (belváros 390. sz.) aczél, réz vagy más lemezekkel színes nyomatok készítésébeni javításért; — két évre. A nyíltan tartott kiváltságlerás a cs. k. alsó-austriai helytartóságnál mindenki által megtekinthető.

Wood Péter angoloni Lancaster grófság Salford helyéből festőnek Rödiger Frigyes által Bécsben (Szt. Ulrik 50) mindenennél szöjt kelmék, fa, bőr s minden másfélé elemek és anyagok nyomásában, festésében és kiékitésébeni javitmányaiért; — két évre. Titkony tartása szorgalmaztatott. Idegen megesmerő levél létez.

Elliot Vilmos k. porosz kereskedelmi tanácsnoknak Berlinben, tudós és jegyző Gredler Endre lovag által Bécsben, egy találmányért, melynél fogva a gnitá-perchával isolált telegraphi drót tetszés szerinti hosszúságban egy ércznemű borítvány által veszélyes befolyások ellen védihető; — öt évre. Titkony tartása sürgettetett. Idegen megesmerő levél van.

Hofmeister Ferenc Würtenbergi Bachenaui asztalosnak, ki Bécsben lakik (St. Ulrik nr. 58.) egy tündökölő márványanyag felszedéséért, mely minden tetszés szerinti színében a márványhoz hasonlóan ragyogva mint drága-kő előállítathatók, s mellyel gyűrűk, fülbevalók sat. ékittethetnek, kisebbszerű díszáruk, mellszobrok, díszedények sat. továbbá csinos hímző-kasok, mindenennél butorok, alakok, sőt még padozatok és faloldalak is a legrövidebb idő alatt s aránylag olcsón és tartósan beborítathatnak; — három évre. Titkony tartása kéretelt. Idegen megesmerő levél létez.

Thörner Edvárdnak a cs. k. Bécs-Gloggnitzi és Brucki kiváltságolt vasút vezetőjének, szászhoni Chemnitzból, — kinek lakása van Lajthai Bruckban alsó-austriában, egy készület felszedéséért, melyet által ház- és szobaajtók mindenkor megnyitásukkor mindig biztosan és zaj nélkül önmaguktól betevődnek, — két évre. A nyíltan tartott kiváltság leírás az alsó-austriai cs. k. helytartóságnál mindenki által megtekinthető. Idegen megesmerő levél létez.

190.

Kündmachung

des k. k. Militär und Civil-Gouverneurs vom 14. Mai 1851, über Verleihung von Erfindungsprivilegien.

Vom hohen k. k. Ministerium für Handel Ge- werbe und öffentliche Bauten wurden unter dem 18. April 1851 Zahl 2833 folgende Privilegien verliehen:

Dem Joseph Heinzen, Theilnehmer der Firma Gebrüder Heinzen, Orseille-Fabrikant zu Tetschen in Böhmen, durch A. Heinrich, Secretär des n. ö. Gewerbe-Vereines in Wien (Stadt Nr. 965), auf die Erfindung einer flüssigen Orseille für Druck und Färberei; — für Drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht.

Dem Anton Tichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 390), auf eine Verbesserung in der Erzeugung färbiger Abdrücke von Stahl-, Kupfer- oder anderen Platten; — für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiumbeschreibung befindet sich bei der k. k. n. ö. Statthalterei zu Ledermann's Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Peter Wood, Färber zu Salford in der Grafschaft Lancaster in England, durch Fried. Rödiger in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf Verbesserungen im Drucken, Färben und Verzieren aller Arten gewebter Stoffe, Holz, Leder und aller sonstigen Substanzen oder Materialien; — für Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht.

Dem Wilhelm Elliot, k. preuß. Kommerzienrathe in Berlin durch Dr. und Notar Andr. Ritter von Gredler in Wien, auf eine Erfindung, den mit Gutta percha isolirten Telegraphendraht in beliebiger Länge, durch eine metallische Umhüllung gegen zerstörende Einwirkungen zu schützen; — für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht.

Dem Franz Hofmeister, Tischler aus Bachenau im Königreiche Württemberg, wohnhaft in Wien (St. Ulrich Nr. 58), auf die Erfindung einer brillantirenden Marmormasse, welche in allen beliebigen Farben, dem Marmor ähnlich, brillantirend wie Edelstein, erzeugt werden könne, und womit Ringe, Ohrgehänge etc. verziert, kleinere Galanteriegegenstände, Büsten, Vasen, Geschirre u. c., dann elegante Wagenkästen, alle Gattungen Möbel, Figuren, ja auch Fußböden und Wände in kürzester Zeit und nach Verhältniß billig und dauerhaft überzogen werden können; — für Drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht.

Dem Eduard Thörner, Conducteur der k. k. priv. Wien-Gloggnitzer- und Brucker-Eisenbahn aus Chemnitz in Sachsen, wohnhaft zu Bruck an der Laitha, in Nieder Österreich, auf die Erfindung einer Vorrichtung, wodurch sich Haus- und Wohnzimmer-Thüren bei jedesmaligem Schließen sicher und geräuschlos immer von selbst wieder schließen; — für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. n. ö. Statthalterei zu Ledermann's Einsicht in Aufbewahrung.

Dear Jak. Franz Heinrich Hemberger, Verwal-

Np. 190.

ПОБЛІКАРЕА

губернаторів ч. р. мілітаре ші чівіле din 14. Mai 1851, decupe dapea упору привіле- ціє пентра абларі.

Двалтвіл міністерів ч. р. de комерчі, індустрія квідіріе публіче абларі кв кале дн 18. Априле 1851, кв №. 2833 а кончеде крітіоре привіле:

Лі Іоцеф Хайнцен пърташ за фирм „Франц Хайнцен“ фабрікант де орічел за Тенен дн Беніта, прін А. Хайнпіх секретаріа за ревізію індустрія а Австроія де жос, дн Віена (четате №. 965) пентра абларе упні орічел крітіоре (сънса) пентра тіаре ші колоріт; — пе треі ані. Пъстрара секретвіл се черв.

Лі Антоніс Тікі, пріватеріз дн Віена (четате №. 390) пентра дмбнітіціре дн птре продаже тіпіртірелорі колоріт din лесніці де огел, аратъ ші алтеле; ne doї ані. Deckică дінта декріере а прів. се абларе депесь пентра пъстрара за локочініга австріакъ де жос, зnde o пote веде фільчине.

Лі Петеріс Вод, въсіторіз за Салфорд дн пінтувіл Ланчестер дн Енглітера прін Фрідерік Піодеріз дн Віена (Ст. Улрік №. 50) пентра дмбнітіціре а totă фелівл де матеріе десні, лемн, пеле ші алтє съвсама аж матеріале; — пе doї ані. Пъстрара секретвіл се черв.

Лі Вілхелм Еліот, р. пресіаніс консіліаріз де комерчі дн Берлін, прін Др. мі потарівіл Андріа Кавалеріз де Гредлер дн Віена, пентра о абларе de a апъра фірмі телеграфік ізолат прін гата перка дн липніме плькетъ de днріріле спрікчібсе прін о днвьлітврь металік; — пе чіпчі ані. Пъстрара секретвіл се черв.

Лі Франч Хофмейстер, тъкаріз dela Бакенай дн регатвіл Віртемберг, локітіоріз дн Віена (Ст. Улрік №. 58) пентра абларе знеі масе de мармуре склінібсе, каре се пote продаже дн топъ феделе, дн асемъпареа мармуре, вріланть-ропе за діамантвіл, ші кв каре се потѣ днрім-седа інеледе, черчей, асеменеа се потѣ днріръка кв ачеа лакрорі mal miil de галантърі, квітце, васе ші алтеле, таі диколо лъзі de каръ, тогъ фелівл de тобіле, фігуре, ва mi подинеле ші пъръці каселор дн тімпвіл челв таі сквртъ ші кв спесе пшніе; — пе треі ані. Пъстрара секретвіл се черв.

Лі Едуард Тіорнер, кондакторіз ал др-твілі Ферекат ч. р. dela Віена, Глогніц ші Брюк, din Кемніц дн Саксонія, локітіоріз дн Брюк, липні Лайта, дн Австроія де жос, пентра абларе знеі діакомірі прін каре зшеле касеі ші але одылорі за топъ десайдепа се днріділ de cine сігрѣ ші фірмі стомот; — пе doї ані. Deckică дескріере а прів. се абларе депесь пентра пъстрара за локочініца ч. р. а. д. ж. зnde o пote ведеа фільчине.

Лі І. Фр. Хайнпіх Хембергер, директоріз de

Bécsben (belváros nro. 785.) a fejérítés egy nem feltalálása és javításáért s a fonáshoz és nemezeléshez, úgy a lenszálakhoz és nemezanyagokhoz kívántatott eszközök készítéséért; — öt évre. Titokban tartása szorgalmaztatott.

Hesse Károly orgonakészítő és erőművésznek Poroszhonból (lakása van Fünfhausban Bécsnél nro. 207.) egy új műszer felszedéséért, mely a phisharmonikát a fuvolával egybekötöti; — öt évre. A nyíltan tartott kiválság-leirás az alsóaustriai cs. kir. helytartóságnál mindenki által megtekinthető. Idegen megesmerő levél létez.

Ott József polgári bronszkészítőnek Bécsben (Altlerchenfeld nro. 222.) a bronz óráláncok készítésébeni fölfedezéséért és javításáért, melynél fogva 1. sérga érczből vagy rézarany-pléhből készített láncok rözsagyémántkép átvágva, üressen felhuzva, s fénynyomattal készítetnek, egy pikkelyalakot s egybekötetésükben egy kigyó forma vagy más alaknak láncot képeznek; 2. e. láncok egy tartós tűzarányozást zöld vagy vörösen köszörült nro 2 aranyzinben nyernek; — 3. fényük tiszta sényénél alább nem áll; és 4. a láncszemeknek, mellyek egy kigyó alakot formálnak, egybefüzése egészen új; — egy évre. Titok tartása kérhető.

Vonbank Bertalannak Sechshausban (Bécsnél nr. 163.) tudor Wehli Zsigmond bácsi udvari és törvényszéki ügyvivőnek a kampainlámpák s hozzájuk tartozó üvegcsövek javításáért melly által a kamphínolaj e lámpák alkalmazásánál tiszta fejér lángot ad, melly nem füstöl s minden légyonal ellen biztosítva van; — két évre. A nyíltan tartott kiválság leirás az alsóaustriai cs. k. helytartóságnál mindenki által megtekinthető.

Schossberger Zsigmond pesti gyarmatárus kesztesdő és bizományosnak, jelenleg Bécsben (Jägerzeile nr. 516.) egy műszeres ágyderekek feltalálásáért, melynél fogva könnyű előkészülettel, szalmazásak és tolluágy nélkülözheto és lóször ki-mélet eszközöltetik; egy évre. A nyíltan tartott kiválság leirás az alsóaustriai cs. k. helytartóságnál mindenki által megnézhető.

Labia Antal Speissingi korcsma és vagyon-haszonbéröknek (Bécsnél nr. 32.) 1851-iki február 5-ként kiválgolt kerék nélküli „hatalmas” nevű eltétele javításáért; — két évre. A nyíltan tartott kiválság leirás az alsóaustriai cs. k. helytartóságnál tartatik mindenki szeme láttára.

A katonai és polgári kormányzó helyett
Kalliany, s. k.
Altábornagy.

tungs-Director in Wien (Stadt Nro. 785), auf eine Erfindung und Verbesserung des Bleichens (Bleicheverfahrens) und der Bereitung der zum Spinnen und Filzen, sowie für die Flachsäden und Filzstoffe bestimmten Materien; — für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angeföhrt.

Dem Carl Hesse, Orgelbauer und Mechaniker aus Preussen, wohnhaft in Fünfhaus (bei Wien Nro. 207), auf die Erfindung eines neuen Instrumentes, welches die Phiharmonika mit der Flöte vereinige; — für Fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. n. ö. Statthalterei zu Federmanns Einsicht in Aufbewahrung. —

Dem Joseph Ott, bürgl. Bronce-Arbeiter in Wien (Altlerchenfeld Nro. 222), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung von Bronze-Uhrketten, wobei 1. die Glieder der aus Messing oder Tombakblech erzeugten Ketten rosettenförmig durchschnitten, hohlausgezogen und glanzgepreßt verfertigt werden, eine Schuppenform und in ihrem Zusammenhange eine schlängenförmige oder eine Kette anderer Form bilden; 2. diese Ketten eine dauerhafte Feuer vergoldung in grün- oder rothgeschliffener Nro. 2 Goldfarbe erhalten; 3. die Reinheit ihres Glanzes von dem reinen Glanze echter Nro. 2 Goldketten nicht übertragen werde, und 4. die Zusammenhang der Kettenglieder, welche eine Schlängenform bilden, ganz neu sei; — für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angeföhrt.

Dem Bartholomäus Bonbank, in Sechshaus (bei Wien Nro. 163), durch Dr. Sigmund Wehli, Hof- und Gerichts-Advocaten in Wien, auf eine Verbesserung der Kamphinslampen und der dazu gehörigen Glasröhren, wodurch das Kamphinöl bei Anwendung dieser Lampen eine reine weiße Flamme gebe, die nicht rauche, und gegen seben Luftzug geschützt sei; — für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. n. ö. Statthalterei zu Federmanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Sigmund Schossberger, Colonialwarenhändler und Commissionär in Pesth, derzeit zu Wien (Jägerzeile Nro. 516), auf die Erfindung einer mechanischen Bettmatratze, wodurch mittelst einer leichten Vorrichtung Strohsack, Unterlage und Federbett entbehrt, und eine Ersparnis an Rosshaar erzielt werde; — für Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. n. ö. Statthalterei zu Federmanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Anton Labia, Wirthshaus- und Realitäten-Pächter zu Speising (bei Wien Nro. 32), auf eine Verbesserung seines am 5. Februar 1851 privilegierten Pfluges ohne Räder „der gewaltige Pflug genannt“; — für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. n. ö. Statthalterei zu Federmanns Einsicht in Aufbewahrung.

Für den Militär- und Civil-Gouverneur
Kalliany m. p.
F. M. L.

administrazione di Vienna (четаге Nro. 785) пентръ о афларе ши дъмвпътъдире пентръ топреа ши гътиреа матеріелоръ мените пентръ торсъ, ши филтръ, прекъм ши пентръ фіреле de инъ ши матеріеле de филтръ; — не чинчі ап. Пъстрареа секретълъ се черз.

Лві Каролд Хесе маестръ de органе ши механикъ din Пресія, локвіторъ дп Фінфхасъ (льпгъ Biena Nro. 207) пентръ афларе зноі поі инструментъ, каре дъмврътъ фірмоніка къ флагта; не чинчі ап. Deckica deckriepe a прів. се афъл депътъ спре пъстраре за ч. р. локодінінъ а. д. ж. зnde o поі веде опі чине.

Лві Йоцефъ Отт маестръ de бронсъ дп Biena (Альтлерхенфельд Nro. 222) пентръ о афларе ши дъмвпътъдире дп продъчереа лапцрілоръ часорникъ de бронсъ за каре 1. веріделе лапцрілоръ фъкъте din арамъ галінъ аш din томбакъ сънъ тълете дп форма росетелоръ, дп пълптръ гъвпосе, дп тинце ши съгръшате къ лвстръ, фукіпескъ о форма de шерле саіш ши форма авторъ лапцрі дп дъмвръспареа лор за олалъ; 2. ачесте лапцрі притескъ о дптрахріе верде аш рошъ петедъ къ колореа абръ пътерълъ 2., траінкъ прін фокъ; 3. дп къръдениъ пъ стаіш дпдърълътъ лапцрілоръ de абръ Nro. 2., ши 4. дпточіреа величіцелоръ дп форма шерпелъ есте къ тотвлъ поі; — не зноі анъ. Пъстрареа тайнел се черз.

Лві Бартоломеј Фонбак, дп Сексхасъ (ла Biena Nro. 163) прін Dr. Cirmendъ Велі, advokatъ дп Biena, пентръ дъмвпътъдиреа лампелоръ кампіне ши а твѣрілоръ de стіклъ че се дінъ de'ачеле, прін каре оліевлъ кампінъ за дптревзіндареа ачесторъ лампе, дъ о паръ квратъ, аль, кареа п'афъмъ ши есте апъратъ de опі че джкълъ алъ аервлъ; — не доі ап. Deckriepea прів. deckicъ се діне пентръ пъстраре за ч. р. локодінінъ а. д. ж. си ре ведереа фількъ.

Лві Сирмандъ Шосвергеръ пегвуторъ кол. ш коміонаръ дп Песта, актъ за Biena (Легердеіле Nro. 516) пентръ афларе зноі матраце de патъ, прін каре дп брмареа зноі прегътіръ зибре се поі ліпсі сакълъ къ пайе, ашерпакълъ ши патълъ de пене ши се къдигъ о пъстраре къ първлъ de каілъ; — не зноі анъ. Deckriepea прів. deckicъ се афъл дп пъстраре за ч. р. локодінінъ а. д. ж. зnde o поі ведеа фількъ.

Лві Антоніз Лабіа, зпандаторъ de оспетъръ ши реалітъцъ за Спецингъ (льпгъ Biena Nro. 32) пентръ дъмвпътъдиреа прів. се ѿ пазгълъ фъръ потіле за 5. Фебр. 1851, пътілъ „плагълъ челъ пътерпікъ“, не доі ап. Deckica deckriepe a прів. се афъл датъ дп пъстраре за ч. р. локодінінъ а. д. ж. зnde o поі ведеа фількъ.

Пентръ гъвернаторълъ шілтаре ши чівіе
Калиані м. п.
Ф.М.Л.

191 szám.

Hirdetménye

a cs. kir. katonai és polgári kormányzónak 1851-ki augusztus 10-ről, melynél fogva új 10, 100, és 1000 forintos bankjegyek kibocsátása iránti határozatok közzé tételnek.

A magas belügyministeriumnak jelen évi július 2-án ^{14469/491} szám alatt kelt útmutató nyomán ezenbeli általános megtartás végett a magas pénzügyministerium f. évi május 18-káról következő rendlete tétetik közönségessé:

Ö felsége jelen év május 14-ről határozatánál fogva új 10, 100 és 1000 forintos bankjegyek kiadását, a hasonnemű jelenleg forgalomban levő bankjegyek behuzásával s a bankhivatalnak május 1-ről alább következő hirdetményében foglalt rendszabályok mellett oly hozzáttel megengedni méltóztatott, hogy a bankjegyekre nézve általában fennálló szabályrendeletek az új bankjegyekre is alkalmaztassanak.

A közpénztárakra nézve áll a bankjegyek behuzásánál gyakorlatban levő azon elv, mely szerint a pénztáraknak egymásközti fizetéseiknél a régi bankjegyek, a magán közlekedésre nézve megállított behúzási határidőn túl még további 3 hónapokig tehát 1852 martius végéig használtathatnak.

**Herczeg Schwarzenberg Károly, s. k.
Altábornagy.**

1-ső záraték a 191-ik számhoz.

Hirdetmény.

Az osztrák nemzeti-bank igázgatása a magas pénzügyministerium jóváhagyásával a mostan forgalomban levő IV. alaku bankjegyekből háromfélé neműket, még pedig: a 10-zes, 100-zas és 1000-reseket behuzni s helyettük új V. alaku hasonnemű bankjegyeket kibocsátani határozta.

E három bankjegynemek leírása a csatolvány útján tétetik közönségessé.

Az érdekkelt IV. alaku bankjegyek felcserélését illetőleg következő határozatok állanak:

1) A IV. alaku 10, 100 és 1000 forintos bankjegyek 1851 július 1-től december végéig minden bankpénztárakban, mint Bécsben, Prágában, Brünnben, Lembergben, Budán, Kassán, Temesvárt, Szebenben, Brassóban, Linczben, Innsbruckban, Gráczban, Zágrábban és Triestben felváltás- és fizetéskép még elfogadtatnak.

2) A Laibachi, Klagenfurti, Görtsi, Salzburgi, Czernovitzi és Krakkói bankjegy felváltó pénztáraknál a jelenben forgó IV. alaku 10-es 100-as és 1000-es bankjegyeknek új V. alaku hasonnemű bankjegyekkel fölcserélése f. évi július első felében fog kezdődni, és hason módon, mint a koronatartomá-

Nr. 191.

Kundmachung

des F. F. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 10. August 1851, womit die Bestimmungen über die Hinausgabe neuer Banknoten zu 10 fl., 100 fl. und 1000 fl. veröffentlicht werden.

Zu Folge hoher Weisung des Ministeriums des Innern vom 2. Juli d. J. J. ^{14469/491} wird hiermit zur allgemeinen Durchsetzung nachstehender Erlaß des hohen Finanzministeriums vom 18. Mai d. J. veröffentlicht.

Seine Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 14. Mai d. J. die Hinausgabe neuer Banknoten zu 10 fl., 100 fl. und 1000 fl. gegen Einziehung der gegenwärtig im Umlauf befindlichen Banknoten dieser Kategorien, unter den in der nachfolgenden Kundmachung der Bank vom 1. Mai enthaltenen Modalitäten, mit dem Beifüge zu genehmigen geruht, daß die bezüglich der Banknoten überhaupt bestehenden gesetzlichen Anordnungen auch auf die neuen Banknoten Anwendung finden.

Für die öffentlichen Gassen gilt der bei der Einziehung von Banknoten übliche Grundsatz, daß die alten Banknoten bei Abführen und Zahlungen der Gassen unter sich noch durch weitere drei Monate über den, für den Privatverkehr festgesetzten Einzugstermin, d. i. also bis Ende März 1852 verwendet werden können.

**Carl Fürst zu Schwarzenberg m. p.
F. M. L.**

1. Beilage zu Nr. 191.

Kundmachung.

Die Direction der österreichischen National-Bank hat mit Zustimmung des hohen Finanz-Ministeriums beschlossen, von den, dermalen im Umlauf befindlichen Banknoten der IV. Form, drei Kategorien, und zwar: jene zu 10, 100 und 1000 fl. einzuziehen, und dafür neue Banknoten V. Form gleicher Kategorien hinauszugeben.

Die Beschreibung dieser drei Banknoten-Kategorien werden mittels der Beilage allgemein bekannt gemacht.

Für den Umtausch der erwähnten Banknoten IV. Form haben folgende Bestimmungen zu gelten:

1) Die Banknoten IV. Form zu Zehn, zu Hundert und zu Tausend Gulden werden vom 1. Juli bis letzten December 1851 noch bei sämtlichen Bankcassen, sowohl in Wien, als zu Prag, Brünn, Lemberg, Ofen, Kaschau, Temesvar, Hermannstadt, Kronstadt, Linz, Innsbruck, Graz, Agram und Triest, im Wege der Verwechslung, wie der Zahlung, angenommen werden.

2) Bei den Banknoten-Verwechslungsstellen zu Laibach, Klagenfurt, Görz, Salzburg, Czernowitz und Krakau wird der Umtausch der dermal im Umlauf befindlichen Banknoten IV. Form zu 10, 100 und 1000 fl. gegen neue Banknoten V. Form gleicher Kategorie in der ersten Hälfte des Monates Juli

Nr. 191.

ПОБЛІКАРЕА

губернаторів ч. р. мілітаре ші чівіле din 10. Август 1851, прін каре се адекъ я або же скъ кпподіцъ хотържріле пепгр да реа афаръ а повелорѣ банкноге къте de 10 ф. 100 ф. mi 1000 ф.

Дп ьрмареа д. івіаціоне а министрізіе din пъзітре din 2 Ізліз а. к. №. ^{14469/491} со пъвлікъ прін ачеаста, пептръ ділтокмай ьртаро песте тотъ, ьртъторізіе емісъ алъ д. министріз de finance din 18. Маіз, а. к.

Маїстатаа Са прін преа палта хотъріле din 14. Маі а. к. са діндэратъ а апрова словозіреа айтъорѣ банкноте посе къте de 10 ф. 100 ф. ші 1000 ф. по хъпъ грацерса дп пъзітре а банкнотелорѣ че се афъл аєтъ дп кєртере де ачеастъ категоріз, съпъ модалітъцие купрінсе дп ьртъторіеа пъвлікаціоне а банкноте din 1. Маіз, къ ачелъ адасъ, къ ордінціе лаціюто че ессість песте тотъ дп прівінда банкнотелорѣ, алъ съ се аплече ші я позеде ванкноте.

Пептръ вістіеріеле пъвліче я трацерса дп пъзітре а банкнотелорѣ аре търіе прічинізіе, къмъкъ банкнотеле векі я транспортрі ші пътітре de але вістіеріеле дп тутре сине се потъдітпредзінца дпкъ треи лаціи ші песте термінізіе префінг пептръ комерчізіе пріватъ, ва съ зікъ пъпъ я сїжршітълъ ла марта 1852.

**ПРИНЦІПЕ КАРОЛІ ВАШВЕНДЕРІЗ м. п.
Ф. М. Л.**

Adittymantъ 1 я Nr. 191.

ПОБЛІКАРЕ.

Дірекціоне банкноті падіянае австріа, къ дівоіреа д. министріз de finance, а хотържтъ а траце дп пъзітре din банкнотеле че се афъл астъзі дп кърсъ, де Форма а IV. треі категоріе ші ачаме: челе de 10, 100 ші de 1000 ф. ші дп локзъ ачелора а словозі банкноте посе, Форма V. de ачелашъ категоріе.

Дескірса ачесторѣ треі категоріе de банкноте се ва фаче къпоскѣтъ de овде прін ахътвратъ.

Пептръ прескітвареа потенітелорѣ ванкноте, де Форма IV. алъ съ се пъзіасъ ьртъторіе хотържрі:

1) Банкноте ФормеI IV. de зече, о сътъ ші de о мілъ флеропі се ворѣ прімі дела 1. Ізліз пъпъ ла сїжршітълъ ла 1 Децембр 1851, дпкъ я тóте касселе de ванкноте, атът дп Биена, кът ші я Пара, Бреенъ, Летвіергъ, Еда, Кашовіа, Тімішора, Сісішъ, Брашовъ, Ліпшъ, Інсбрзъ. Градъ, Аграмъ ші Триестъ атът по калса прескітвареі, кът ші а пътіріе.

1) Я касселе de прескітвареа ванкнотелорѣ дп Лайвакъ, Клагенфуртъ Гіордъ, Салцбургъ, Чертъ вуѣ ші Краковіа се ва дічене прескітвареа ванкнотелорѣ че се афъл астъзі дп чехіїре къ Форма IV. de къте 10, 100 ші 1000 ф. къ ачо ванкноте нозо Форма V. de ачеменеа категоріа дп жемізъ 50 *

nyokbani bankpénztáraknál 1851. december végéig tartani.

3) 1852 január elsejtől martius végéig az első szakaszban kijelelt bankjegyek elfogadásának, felváltás vagy fizetéskép, még csupán a bécsi bankpénztáraknál leend helye.

4) E záridők lefolyása után a fennkijelelt bankjegyek felcseréléséért közvetlenül a bankigazgatás lesz megkeresendő.

Bécs majus 1-én 1851.

Pipitz, s. k. Sina, s. k. Murmann, s. k.
bank- bank-kormányzói bank-igazgató.
kormányzó. helyettes.

2-ik záraték a 191-ik számhoz.

Leírása a kiváltságos osztrák nemzeti bank új

Tiz forintos bankjegyeinek.

A papiros fejér, finom s még is egy sajátságos igen tartós szövötű, mely más papirnemektől lényegesen különbözik.

Minden bankjegy papírosa világos és sötét vízjegyeket, s ezenkívül következőket tartalmaz:

Felső középen a római X. számot sötéten, világos feneken.

Közvetlenül e római szám alatt egy világos lombozat van. Valamivel alább a baloldalon P. Ö. s a jobb oldalon N. B. betük mind sötéten világos fehérben látszók.

Az egész jegyet egy könnyű ráma környezi, melyben ennek négy oldalai mindenikén e szók: „Zehn Gulden” sötét betűkben jelennek meg.

A nyomtatás színe fekete.

A legselsőbb bályeg a jegy közepében arabs 10-zest foglal magában, világosan visszaverő árnyékkal sötét fenékben, mely csigaalakot képez és lombozattal van kiekitve.

A jegy két oldala azok felső részében és kevessel alább mint a fölött említett csigabályeg, mellképek alkalmazvák, még pedig jobbselől egy nő, mellynek fejét egy falkorona díszíti, mellét horosztánágak — Austria jelképekint — övedzik.

Baloldalán ellenben a Minerva mellképe van, mint jelképe a bölcsességnak, egybekötetésben a Hercules mellképével, mint az erő jellemképével.

A jegy közepében van az írás-szöveg, még pedig: közvetlenül a legselsőbb csigabályeg alatt az arabs 10 számmal e szó: „Zehn”, nagy díszes gótbetűkkel, alatta e szó: „Gulden”, valamivel kisebb gótbetűkkel.

Ezután következnek egyenes vonalban latin betűkkel e szavak: „Die privilegierte österreichische” s

I. J. beginnen, und so wie bei den Bank-Cassen in den Kronländern bis lehsten December 1851 stattfinden.

3) Vom 1. Jänner 1852 bis lehsten März 1852, wird die Annahme der, im ersten Absatz bezeichneten Banknoten nur noch bei den Bankcassen in Wien, sowohl in der Verwechslung, als in Zahlungen Platze greifen.

4) Nach Ablauf dieser Termine ist sich wegen des Umtausches der vorbezeichneten Banknoten unmittelbar an die Bank-Direction zu wenden.

Wien am 1. Mai 1851.

Pipitz m. p. Sina m. p. Murmann m. p.
Bank-Gouverneur. Bank-Gouverneur. Bank-Director.
neur. neurs-Stellvertreter.

2. Beilage zu Nr. 191.

Beschreibungen der neuen Noten der privilegierten österreichischen National-Bank.

Banknote zu „Zehn Gulden.”

Das Papier ist weiß, fein und dennoch von einer eigenthümlichen, sehr dauerhaften Textur, die sich wesentlich von anderen Papiergegattungen unterscheidet.

Das Papier jeder Note enthält lichte und dunkle Wasserzeichen, und zwar befindet sich:

Oben in der Mitte die römische Zahl X, dunkel im lichten Grunde.

Unmittelbar unter dieser römischen Zahl ist eine lichte Arabeske. Einiges tiefer erscheinen die Buchstaben P. Ö. auf der linken Seite, und N. B. auf der rechten, alle dunkel in lichtem Grunde.

Die ganze Note umgibt ein lichter Rahmen, in welchem auf jeder der vier Seiten desselben die Worte: „Zehn Gulden” in dunklen Buchstaben erscheinen.

Die Farbe des Druckes ist schwarz.

Der oberste Stempel in der Mitte der Note enthält die Zahl 10 in arabischen Ziffern, licht mit Schlagschatten auf dunklem Grunde, welcher die Form einer Muschel bildet, und mit Arabesken verziert ist.

Zu beiden Seiten der Note sind auf deren oberem Theile und etwas niedriger als vorerwähnter Muschelstempel, Brustbilder angebracht, und zwar: rechts ein Weibliches, dessen Haupt eine Mauerkrone zierte, und dessen Büste Lorbeerzweige umschlingt, als Sinnbild der Austria.

Zur Linken dagegen ist das Brustbild der Minerva, als Sinnbild der Weisheit in Verbindung mit dem Brustbilde des Herkules, als Sinnbild der Stärke angebracht.

In Mitte der Note befindet sich der Text, und zwar: unmittelbar unter dem obersten Muschelstempel mit der arabischen Zahl 10 das Wort „Zehn” in großer, verzierter gothischer Schrift, darunter das Wort: „Gulden” in etwas kleinerer dunkler gothischer Schrift. Dann folgen in gerader Linie mit Latein-Schrift die Worte: „die privilegierte österreichische” und hierauf

tatca житије а јасе даје Јелја а. к. ши се ва јрта ка ши не да чеделалте касе de bankă din цереле de коропъ, пъпъ да се прашитвља даје Децемвре 1851.

3) Дела 1. Јануар 1852., пъпъ да се прашитвља даје Мартје 1852., се ворќ прими пакетите банкноте азът да прескимаре кът ши да пълтире пакета да касете de bankă да Biена.

4) Даје декратореа ачестореа термини пакет прескимареа зиделореа банкноте, аре съ се дундрите отвъд немизочитвља да дипекутнеа банкноти.

Biена даје 1. Мај 1851.

Пипиц м. п. Сина м. п. Мурман м. п. говернерът локалитореа de го- директорът на банкноти. верпереа алъ банкноти. къде.

Aditъмпътвља алъ 2. да №. 191.

Deckriреа позелореа поте але прв. банкноти национале австріакъ.

Банкнотите сътве de „зече Фиопин“

Хъртия есте алъ, фильтъ, ши totvъ de о цестеръ пропръ, фортъ транникъ, каре се деоцеши преамълтвља de азът коишъ де хъртия.

Хъртия Фильтъръ поте конринде тръсре de азът ламинате ши дунтукате, ши азът деаспра да мизочитвља се афъл измервът романъ X. дунтукате не Фандъмпътвља ламинате.

Nemizочитвља сътв ачестъ пакетъ романъ есте о подобъ аравески ламинатъ. Чева мај афъндъ се аратъ литеате Р. О. да партеа стапътъ, ши N. B. да партеа франтъ, тъто дунтукате не Фандъмпътвља ламинатъ.

Да първътъ note се афъл вън провазъ ламинатъ, да каре не тъто пакетъ първъ се аратъ къвинате: „Zehn Gulden,” (зече Фиопин) къ литео дунтукате.

Кологреа тимпътвља есте пеагътъ.

Тимпътвља челъ мај деаспра да мизочитвља поте конринде пакетъ 10 къ чибре аравески, ламинатъ ши арвиштореа de смъръ по Фандъмпътвља дунтукатъ, каре дунтукате форма вън скрие, ши есте Францескатъ къ аравески.

De азъндоце първъ note, да първъ се ет че-ле din скрие, чева мај да јесъ de кът поменитвља тимпътвља de скрие се афъл ашезате иконе пъпъ да пакетъ, ши азът: да дреавта сна францески, а къре капъ да орната о коропъ твари, да пакетъ илъ чиркъмдеа замъръ, да симболът Аустрия.

Да деа стапъра есте портретът Минервей, ка симболъ алъ дунтукате къ легътъръ ка портретът лай Еркле, ка симболъ алъ търеи.

Да мизочитвља note се афъл тесстъл ши азът: nemeziatъ сътв тимпътвља челъ мај de скрие de скрие къ пакетъ аравески 10. къвинатвља: „zehn“ (зече) да скрибре готикъ таре ши дунбръмсеатъ, сътв ачеса ворба: „Gulden“ (Фиопин) да скрибре готикъ чева мај тикъ. Даје ачеса вртвът да линъ дреавтъ ка скрибре дунтукате къ квинате: „die privilegierte österre-

ezután e szó: „Nationalbank“ sötét folyóírattal, vonalakkal környezve.

A következő sor kicsi álló latin írásban e szókat: „bezahlt dem Überbringer gegen diese Anweisung“ foglalja magában, s ez alatt e szók: „Zehn Gulden Silbermünze“ — nagy betűjű „Egyptienne“ nevű írásban olvasható.

Kicsiny latin írásban következnek ez alatt e szók: „nach dem Conventionsfusze“, melly után egy további sor meghajtott vonalban és gót írás módban e szavakat tartalmazza: „für die privilegierte österreichische“, mellyre végül e szó: „Nationalbank“ díszes lapidar írásban következik.

A szövegen alul balról e szó: „Serie“ és két betük állnak, jobbról pedig a jegy száma arabszámjelekben van kifejezve.

A szöveg két oldalán díszes foglalványok vannak. A baloldalon lévő, kicsi de mégis olvasható és arányos gót írásban a bank szabályai 48-ik §-át foglalja magában, melly így hangzik: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank sind dieselben Strafen verhängt welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeldes festgesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet, die diesfälligen Verbrecher aufzusuchen, anzuhalten und zu bestrafen.“

A foglalványban jobb felől áll a jegy becsértéke (tiz forint) az osztrák császárság koronatartományai tiz nyelvben, különöző írásnemekben.

Az érdekeltek bank szabályi §-on alul áll e datum „Wien den 1-ten Jänner“ kicsiny angol betükkel s alatta az évszám „1847.“

Átellenben jobb felől a jegy becsértékével el-látott díszes foglalvány alatt ez aláírás van: „J. E. v. Wittenhiller Cassen-Director.“

A jegy alsó felében lévő metszés közül a cs. k. álladalmi címert az illető címer-paizsral tartalmazza.

Az álladalmi címer mindenik oldalán egy női áll, mellyek egyike a bárdot, vesszőcsomót (Fasces) és könyvet mint a törvény jelképeit, a másik a telliszarut, gyümölcsöt és ekét mint a földmivelés jelképeit tartja.

E képek egyike alatt egy szám, másiká alatt egy betű van.

A nyomatok átalában élesek és tiszták.

Száz forintos bankjegyek.

A papiros fejér, finom s még is egy sajátsá-

as Wort „National-Bank“ in dunkler Kanzleischrift von Süßen umgeben.

Die folgende Zeile enthält in kleiner stehender Latein-Schrift die Worte: „bezahlt dem Überbringer gegen diese Anweisung“ und unter diesen sind die Worte: „Zehn Gulden Silbermünze“ in großen Buchstaben stehender Egyptienneschrift zu lesen.

In kleiner, stehender Latein-Schrift folgen darunter die Worte: „nach dem Conventions-Fusse“, wonach eine weitere Zeile in gebogener Linie und in gothischer Schrift die Worte enthält: „Für die privilegierte österreichische“, worauf endlich das Wort: „National-Bank“ in verzierter Lapidarschrift erscheint.

Unter dem Texte stehen links das Wort: „Serie“ und zwei Buchstaben, zur Rechten aber ist die Nummer der Note in arabischen Ziffern ausgedrückt.

Zu beiden Seiten des Textes befinden sich ornamentale Einfassungen. Jene zur linken Seite enthält in kleiner, aber dennoch deutlich und regelmäßiger gothischer Schrift den §. 48 der Bank-Statuten, welcher lautet: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank sind dieselben Strafen verhängt, welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeldes gesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet, die diesfälligen Verbrecher aufzusuchen, anzuhalten und zu bestrafen.“

Die Einfassung zur rechten Seite enthält den Nennwert der Note (Zehn Gulden) in zehn Sprachen von Kronländern des österreichischen Kaiserstaates in verschiedenen Schriftgattungen.

Unter dem erwähnten Paragraphen der Bank-Statuten steht das Datum: „Wien, den 1. Jänner“ in kleiner englischer Schrift, und darunter die Jahreszahl „1847.“

Gegenüber, zur rechten Seite unter der ornamentalen Einfassung mit dem Nennwerthe der Note ist die Unterschrift: „J. E. v. Weitenhiller, Cassen-Director“ ersichtlich.

Die am untern Theile der Note befindliche Gravirung enthält in der Mitte das k. k. Staatswappen mit dem betreffenden Wappenschild.

An jeder Seite des Staatswappens befindet sich eine weibliche Figur, deren eine mit dem Veile, den Fasces und dem Buche, als Sinnbild des Gesetzes; die andere mit dem Füllhorn, den Früchten und dem Pflege, als Sinnbild des Ackerbaues erscheint.

Unter einer dieser Figuren befindet sich eine Zahl, unter der andern ein Buchstabe.

Die Abdrücke sind durchgehends scharf und deutlich.

Banknote zu „Hundert Gulden.“

Das Papier ist weiß, fein und dennoch von

österreichische“ (прівілеїатъл аустриакъ) ши дэпъ ачеха ворва: „National-Bank“ (националъ банкъ) дн скрісре де канчеларіъ дунспекатъ диконціяратъ де тръсере.

Широкъ үртъоріз коприне дн скрісре тікъ латинъ стътбре квінтеле: „bezahlt dem Überbringer gegen diese Anweisung“ (плътеше ла адкъторіз) ши солт ачеста со читескъ квінтеле: „Zehn Gulden Silbermünze,“ (зече фіоринъ монетъ де арцинъ) къ літре маңы стътбре ешітепе.

Солт ачеха үртъоріз къ літере латинъ тікъ ворвеле: „nach dem Conventions-Fusse,“ (дэпъ конвенціоне) дэпъ каре апои әнъ ширкъ маң денарте дн ліній диковьтъ, къ літере готіче коприне ворвеле: „für die privilegierte oesterreichische“ (пентръ привілеїатъл аустриакъ) дэпъ каре дн үртъ со аратъ квінтілъ: „National-Bank“ (националъ банкъ) дн стіл западаре дн фримеседатъ.

Солт текстъ стај деа стажга ворва: „Serie“ (Серія) ши дозе літере, deadpeantъ пімервлъ но-тей дн чіфре арабіче.

De amъндое пърділе тествалъ се ағъл орпъмінте де гарнітре. Чеа din стажга коприне дн скрісре готікъ търьштъ, дисъ тоташъ кіаръ ши ревглатъ §. 48. dip статутеле банкълъ, каре солъ: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank sind dieselben Strafen verhängt, welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeldes gesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet, die diesfälligen Verbrecher aufzusuchen, anzuhalten und zu bestrafen.“ (Асвара фалсіфікъръ ши имітъръ пітероръ банкълъ сънѣ destinate ачеласаш педенце, каре солъ пісе асвара фалсіфікъръ ши имітъръ ваніоръ де хъртіз дагі де кътре статъ. Дерегъторіе сънѣ дандоріре а къзта дэпъ асеменеа кріміналі, аі ареста ши педенци.)

Гарнітра din дреантъ коприне валореа nominale a notei (zehn Gulden) дн челе зече лімбе але церслоръ короналъ din статулъ дн търьтескъ аустриакъ, дн деосебіре скрітре.

Солт піменітълъ параграфъ алѣ статутелоръ банкълъ стъ даталъ: „Wien den 1. Jänner,“ (Biena дн 1. Ianварі) дн скрісре търьштъ енглезъ ши солт ачела пімервлъ апълъ: „1847.“

De днпротівъ дн партеа дреантъ солт орнаменталеа гарнітэръ къ валореа nominale a notei, се беде солтскріпера „I. E. v. Weitenhiller Cassen Director.“ (I. E. de Baitenhiller diректорълъ кассеi.)

Слалттара че се ағъл дн партеа de жосш а notei коприне дн мізлоръ днсемпеле ч. р. але Статулъ къ респеківзлъ скътъ.

De фількаре латре а днсемпелоръ Статулъ се ағъл о фільгръ фемеаасъ din каре әна се аратъ къ секвреа, фъсчюреле ши картеа, ка симболъ алѣ ледеi, яр чесалалтъ къ корпзлъ дн търьтескъ, фримтеле ши къ аратралъ, ка симболъ алѣ агрікътре.

Солт әна din ачесте фільгръ се ағъл әнъ пімервлъ, солт чесалалтъ о літеръ. Стампеле сънѣ престе totъ віл ши кіаре.

Банкота de o „сътъ фіоринъ“
Хъртія есте аль, фінь ши тоташъ de o пісе-

gos igen tartós szövetű, melly lényegesen különbözik más papír nemektől.

Minden jegy papirosában világos és sötét vízjegyek vannak, még pedig:

Egy a jegy közepében álló világos és hosszúkó négyzetben, mellynek alsó oldala egy ívalaku vonal által félbeszakítatik, egy sötét vízjegyekkel ábrázolt lombozat van. Felette kétfelől a százas szám arabs betükben, világosan és verő árnyékkal nagyon kitüntö.

A lombozat alatt s a világos, hosszukó négyzet alján balselöl P. Ö., jobb felől N. B. betük mint sötét vízjegyek alkalmazvák.

A papír felső és alsó széle egész hosszában vízjegyeket foglal magában e szókkal: „Hundert Gulden“ áttetsző lapidár iráshat.

A négy szögletek mindegyikében áttetsző lombozatok vannak, mellyek mind kétfelől egy egynes, áttetsző vonal által egymással egybekötvék.

A nyomat színe fekete. A felső bélyeg a jegy közepében az osztrák czimer-paizst tartalmazza.

E paizs mind két oldalához egymásra szövödött ékitmények csatlakoznak.

A jegy közepében van az írás-szöveg, még pedig közvetlenül a mondott czimer-paizs alatt ívforma vonalban állanak e szók: „Hundert Gulden“ nagy antiqua-dessin-irásnemben, ez alatt egy tojásalaku csigázott fenékben következő szók; még pedig elsőben közül e szó: „die“ nagy gót betükkel; ezután egyenes vonalban e szók: „privilegitte österreichische Nationalbank bezahlt dem“ — melly szavak közül „privilegitte“ és „bezahlt dem“, kicsi, sötét gót, a többiek ellenben nagyobb, világos gót írás nemenek meg.

Ezután következik egy egyenes vonalú sor e szókkal: „Ueberbringer gegen diese Anweisung“ sötét álló antiqua irásnemben.

E sor alatt nagy világos, sekívő lapidár betükben verő árnyékkal e szók: „Hundert Gulden Silbermünze“ az említett csiga (guilloche) sötét, öt egymás mellé fűzött tojásalakból álló fenéken láthatók.

Alatta sötét, álló antiqua-irásban e szók: „nach dem Conventions fusse“, azután egy tovább következő sorban e szók: „für die privilegitte“ sötét gót betükkel; végül pedig s egy ív alaku állásban világos lapidár betükben árnyvonallal e szók: „österreichische Nationalbank.“

A csiga-forma fenéken alul balra e datum áll: „Wien den 1-ten Jänner 1847“, jobbselől pedig az aláírás: „J. E. v. Wittenhiller Cassen-Director.“ Mindkettő kicsin ángol betükkel.

A jegy alján egész domború nyomatban (en relief) az, egy ékitvényekből alakított talapzaton nyugvó cs. k. álladalmi czimer, tudnivalik a kétsorú sas jelénik még a czimer-paizsal, az arany gyapju

einer eigenthümlichen, sehr dauerhaften Textur, die sich wesentlich von andern Papiergattungen unterscheidet.

In dem Papiere jeder Note sind lichte und dunkle Wasserzeichen enthalten, und zwar:

In einem, im Mittel der Note stehenden, lichten und länglichen Birecch, dessen untere Seite durch eine bogensförmige Linie unterbrochen wird, befindet sich eine, mit dunklen Wasserzeichen dargestellte Arabeske. Ober derselben ist zu beiden Seiten die Zahl 100 mit arabischen Ziffern, licht und mit Schlagschatten besonders hervortretend. Unter der Arabeske und am Fuße des lichten, länglichen Birecches sind zur linken Seite die Buchstaben P. Ö., und zur rechten Seite die Buchstaben N. B. als dunkle Wasserzeichen angebracht.

Der obere und untere Rand des Papieres enthält der ganzen Länge nach Wasserzeichen mit den Worten: „Hundert Gulden“ in transparenter Lapidar-Schrift.

In jeder der vier Ecken befinden sich transparente Arabesken, welche zu beiden Seiten durch eine gerade, transparente Linie verbunden sind.

Die Farbe des Druckes ist schwarz. Der obere Stämpel im Mittel der Note enthält das österreichische Wappenschild. An beiden Seiten dieses Schildes schließen sich verschlungene Ornamente.

In der Mitte der Note befindet sich der Text, und zwar: unmittelbar unter dem genannten Wappenschild sieben in bogensförmiger Linie die Worte: „Hundert Gulden“ in großer Antiqua-Dessin-Schrift; darüber auf einem ovalförmigen guillochirten Grunde folgende Worte, und zwar: zunächst im Mittel, das Wort: „Die“ in großen, gothischen Buchstaben; hierauf in gerader Linie die Worte: „privilegitte österreichische National-Bank bezahlt dem“ — von welchen Wörtern: „privilegitte“ und „bezahlt dem“ in kleiner dunkler gothischer, die übrigen Worte hingegen in größerer lichter gothischer Schrift erscheinen.

Dann folgt eine geradlinige Zeile mit den Wörtern: „Ueberbringer gegen diese Anweisung“ in dunkler, stehender Antiqua-Schrift.

Unter dieser Zeile sind in großen, lichten, liegenden Lapidar-Lettern mit Schlagschatten die Worte: „Hundert Gulden Silbermünze“ auf dunkeln, aus fünf aneinander gereihten Ovalen bestehendem Grunde der erwähnten Guilloche sichtbar.

Darunter, in dunkler, stehender Antiqua-Schrift die Worte: „nach dem Conventions-Fusse“, dann in einer weiter folgenden Zeile die Worte: „Für die privilegitte“ in dunkler gothischer Schrift; schließlich aber und in einer bogensförmigen Stellung und lichten Lapidar-Lettern mit Schattenlinien die Worte: „österreichische National-Bank.“

Unter dem guillochirten Grunde steht zur linken das Datum: „Wien, den 1. Jänner 1847,“ auf der rechten Seite aber die Unterschrift: J. E. v. Weitenhiller, Cassen-Director. Beide in kleiner, englischer Schrift.

Am Fuße der Note erscheint ganz en relief (erhabener Druck) das, auf einem aus Ornamenten gebildeten Fußgestelle ruhende f. f. Staatswappen, nämlich der Doppeladler mit dem Wappenschild, umgeben von

terzъ пропріз, борте транікъ, кареа се деосеведе преамвлѣ de arte соіспѣ de хъртѣ.

Хъртія Фіѣкъреі поце компінде тръсре de альгомпбесе ші дитвекате ші азме:

Литрпѣ квѣфратѣ лагъръедѣ, лиминосѣ стътогрѣ пѣ мізлокълѣ потеі, а кървѣ латгре din жосѣ се дитрерзле пріп о лініѣ аркзатъ се афъ о днѣбрѣтмсцаре аравеасъ форматъ къ семне de альдитнекате. Деаспра еі апаре деосевітѣ de амъндоze пърдїе пътерзлѣ 100 къ чифре аравіче лиминосѣ ші арпкътотрѣ de въбръ. Сант арвеасъ ші ла пічорзлѣ квѣдраплѣ лагъръедѣ, лиминосѣ се афъ ашезате деа стжига хітереле Р. О. deadpeанта N. B. ка семне de аль дитвекате.

Марпіна de съсѣ ші de жосѣ а хъртіеі кънпінде деалзпнглѣ сеѣ семне de аль къ квѣтеле „Hundert Gulden“ дп скріптеръ лапідапе стръпъпінте.

Ан фіѣкарѣ din челе патрѣ вліпгри се афъ стръпъпінгі апасечи, каріл de амвеле пъргі съпѣт дитрепнагл пріп о лініѣ дроалть стръпъпінте.

Колбреа стампел є neatръ. Тимбрѣл деаспра дп мізлокълѣ потеі къпінде скѣтблѣ днсемпелорѣ астстріаче. De амвеле пъргі але ачесті скѣтѣ се дитрепнъ орпъмінте каре се дитретаіе.

Дп мізлокълѣ потеі се афъ тесстлѣ, ші азме: пемізлокітѣ сунт пітітѣлѣ скѣтѣ алѣ днсемпелорѣ стаѣ дп лініѣ аркзате ворвеле: „Hundert Gulden“ дп скріптеръ къ літере mapl че се зірѣ антика; сунт ачеле по таѣ кътпѣ дп формъ овале дитретыетѣ къ орпъмінто зртътіореле къвінте, ші азме: маї апрѣле дп мізлокъ ворва „die“ къ літере готіче mapl: дапъ ачеса дп лініѣ діеантъ къвінте: „privilegitte oesterreichische National-Bank bezahlt dem,“ din каре ворге: „privilegitte“ mi „bezahlt dem“ се аратъ дп скріптеръ готікъ, маї мікъ днкісъ, іар челелате din контрѣ дп скріптеръ маї мape deckicъ, готікъ.

Дапъ ачеса үртвазъ таѣ шірѣ дп лініѣ діеантъ къ квінте: „Ueberbringer gegen diese Anweisung“ дп скріптеръ антикъ днкісъ стътore.

Сунт ачеса шірѣ се въдѣлѣ къ літере mapl зімінде, кълкаке, лапідапі, арпкътобре de въбръ ворвеле: „Hundert Gulden Silbermünze,“ пе кътпѣ дитвекатѣ стъторѣ din чіпти овале дншірате літъп олалъ але пітітелорѣ днѣбрѣтмсцарѣ.

Сунт ачеле дп скріптеръ антика днкісъ бѣтъ къвінте: „nach dem Conventions Fusse,“ іар маї днкодо дп алѣ шірѣ че үртвазъ маї денаріе ворвеле: „für die privilegitte“ дп скріптеръ готікъ днкісъ; дп формъ дп о піседітіре аркзате къ літере лапідапі deckice ші къ лініѣ арпкътобре de въбръ къвінте: „oesterreichische National-Bank.“

Сунт кътпѣлѣ ачеле днѣбрѣтмсцарѣ дп флорі се афъ дп стжига датзлѣ: „Wien den 1. Jänner 1847“ іар дп діеантъ сунтскріпциа: „I. E. Weitenhiller Cassen-Direktor.“ Амъндіз дп скрісіре мікъ енглэвъ.

Ла кълкілѣ потеі апарѣ en relief (стампътреазу) ашезате по таѣ педесталѣ фіѣкълѣ din орпъмінте ч. р. днсемпел але статлѣ, адекъ влітърѣ даплікатѣ, къ скѣтблѣ днсемпелорѣ черкъмдатѣ

jelképeitől környezve, közbül két paizstartó, jobbszélről az arszán és balfelől a griff.

A címeren felül van balfelől e szó: „Serie“ két mellette álló betűkkal, s jobbfelől a bankjegy számja arabs betűkkel.

A jegy két oldalain melléképek vannak. A balfelőli a borostyán ágakkal díszített Austria ábrázolja fején a falkoronával. Jobbfelől Minerva melléképe jelenik meg, mint a bölcsesség jellemzöje, Hercules melléképével az erő jellemzőjével egybekötetésben.

A melléképeken folytatólagosan minden oldalon egy díszfoglalvány jelenik meg.

A balfelőli egy bár kicsi, de tökéletesen tisztatartásban a bankszabályok 48-ik §-át foglalja magában, mely így hangszik: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank sind dieselben Strafen verhängt welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeedes gesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet, die diesfälligen Verbrecher aufzusuchen, anzuhalten und zu bestrafen.“

A foglalványban jobbfelől a jegy becsértéke (száz forint) az osztrák császárság koronatartományai 10 nyelveiben különböző írásnemekben van kiírásban.

Az alsó címerbeléycnél balfelől egy szám; jobbfelől egy betű van alkalmazva.

A nyomatok egyáltalán élesek, világosak és tisztaek.

Ezer forintos bankjegyek.

A papiros fejér, finom, s még is egy sajátosan, igen tartós szövetű, mely lényegesen különbözik más papirnemektől.

Minden jegy papirossa világos és sötét vízeléket tartalmaz, különösen pedig:

A jegy közepén egy világos nyolczszögöt, melyben e szó: „Tausend“, nagy, gót, igen világos betűkkel sötét verő árnyékkal van kifejezve.

A felső szélén e szók jelennek meg: „Tausend Gulden“ sötét nagy lapidar betűkkel világos fejében. Az alsó szélén hasonló írásban e szók: „Oest. National-Bank“ láthatók; a jobb és baloldalon az 1000 szám világos arabs számjelből van alkalmazva. A négy szögletekben ékitő díszítmények vannak, melyek az íráshoz és számokhoz csatlakoznak.

A nyomtatási szín fekete.

A legelső tojásalaku belyeg közbül az 1000 számát arabs betűben, világosan, fekete verő árnyékkal egy sötét csigás fejéken mutatja, melyből lombozatok fejlenek ki, melyek a tojásalakot környezik és ennek két oldalain végeznek.

A jegy közepén egyenes vonalú sorokban van az írásszöveg, még pedig közvetlenül a legselsőbb tojásdad belyeg előtt, nagy, sötét és álló lapidar írás-

den Insignien des goldenen Wappens und innitten zweier Schildhalter, rechts der Löwe und links der Greif.

Ober dem Wappen befindet sich links das Wort: „Serie“ mit zwei daneben stehenden Buchstaben, und rechts die Nummer der Banknote in arabischen Ziffern.

Zu beiden Seiten der Note sind Brustbilder. Jenes zur Linken stellt die mit Lorbeerzweigen verzierte Austria dar, mit der Mauerkrone auf dem Haupte. Zur Rechten erscheint das Brustbild der Minerva, als Sinnbild der Weisheit, in Verbindung mit dem Brustbild des Herkules, als Sinnbild der Stärke.

Ober den Brustbildern befindet sich zu beiden Seiten ein guillochirter, ovaler Stempel mit der Wertbezeichnung 100 in lichten arabischen Ziffern.

Unter den Brustbildern erscheint an jeder Seite eine ornamentale Einfassung.

Jene zur Linken enthält in einer zwar kleinen, doch vollkommen deutlichen Fraktur-Schrift den §. 48 der Bank-Statuten, welcher lautet: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank sind dieselben Strafen verhängt, welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeedes gesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet, die diesfälligen Verbrecher aufzusuchen, anzuhalten und zu bestrafen.“

In der Einfassung zur Rechten ist der Nennwert der Note (Hundert Gulden) in zehn Sprachen von Kronländern des österreichischen Kaiserstaates in verschiedenen Schriftgattungen ausgedrückt.

Zur Linken des internen Wappenstempels ist eine Zahl, und zur Rechten desselben ein Buchstabe angebracht.

Die Abdrücke sind durchgehends scharf, klar und deutlich.

Banknote zu „Tausend Gulden.“

Das Papier ist weiß, fein und dennoch von einer eigenthümlichen, sehr dauerhaften Textur, die sich wesentlich von anderen Papiergeattungen unterscheidet.

Das Papier jeder Note enthält lichte und dunkle Wasserzeichen, und zwar befindet sich:

In Mitte der Note ein liches Achteck, in welchem das Wort „Tausend“ in großer gothischer, besonders lichter Schrift, mit dunklen Schlagschatten steht.

Am oberen Rande erscheinen die Worte: „Tausend Gulden“ in dunklen großen Lapidar-Lettern auf lichtem Grunde.

Am unteren Rande sind in gleicher Schrift die Worte: „Oest. National-Bank“ ersichtlich; zur rechten und zur linken Seite ist die Zahl 1000 in lichten arabischen Ziffern angebracht. In den vier Ecken befinden sich ornamentale Verzierungen, welche sich an die Schrift und Zahlen anschließen.

Die Farbe des Druckes ist schwarz.

Der oberste ovale Stempel in der Mitte enthält die Zahl 1000 in arabischen Ziffern, licht mit schwarzen Schlagschatten auf einem dunklen Guilloch-Grunde, aus dem sich Arabesken entwickeln, welche das Oval umschließen und zu dessen beiden Seiten auslaufen.

In der Mitte der Note befindet sich in geradlinigen Zeilen der Text und zwar: unmittelbar unter dem obersten Oval-Stempel in großer, dunkler und

de jucempele velerelvi de aprob mi dn mizzokelj a doj üütopi de skatj dn dreapta levlă, mi dn stanjra gričelj.

Deasupra jucempele se afelj dn stanjra vorba: „Serie“ kă dōe lătere lăpigr ca, mi dn dreapta nămeră banknotei kă ciſre arabiče.

De amindose părcile notei se afelj ikone păpă la peată. Chea din stanjra jucempele pe Austria jucempele dată la lăvre, kă corona marari pe capă. Dn dreapta se arată kipul Minerva kă spă simbolă alături de jucempele kă spă simbolă alături de Epoca, kă spă simbolă alături de tări.

Deasupra kipuloră se afelj de amindose părcile păpă ramă ovală glorișă, kă valoarea nominale 100 dn ciſre arabiče decicice.

Cănt portrete se arată de fițare parțe o jucempele ornatulă. Chea din stanjra conține jucempele o scrîptă de fraktură tăpăză jucempele cheie §. 48. alături de statulor banknotei, care spă: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank, sind dieselben Strafen verhängt, welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeedes gesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet die diesfälligen Verbrecher aufzusuchen, anzuhalten und zu bestrafen.“

Dn jucempele din dreapta este reștiată valoarea nominale a notei (Hundert Gulden) dn zecă lăpă ale jucempele corona din statulor jucempele aștriakă, dn deocetei scrîptă.

Dea stanjra tăpăză de jocă alături de jucempele este amezat spă nămeră, mi deadpeata a-velia o lătere.

Stampele sănt preste totă vă, kiape mi deci-azile.

Banknota de o miilă fiopini.

Xărtă este alăt, fină și totă de o jucempele proprie, fără trăinăcă, care se deocetește prea multă de altă cojări de cărtă.

Xărtă fițăre se conține tăpăză de altă, lăminoscă mi jucempele, mi anume:

Dn mizzokelj notei se afelj spă optăpă lăminoscă dn kară stă kăvătă: „Tausend“ kă o scrîptă gotică, mape deocesi lăminoscă, apăcătoare de cărtă.

Pe marținea din cscă se arată vorba: „Tausend Gulden“ kă lătere lapidă, mapă, jucempele pe cărtă lăminoscă.

Pe marținea de de cărtă se vădă kă achedamă scrîptă căvătă: „Oesterreichische National-Bank“ dn dreapta mi dn stanjra este amezat spă nămeră 1000. kă ciſre arabiče lăminoscă. Dn cheie marținea se afelj jucempele tăpăză, care se jucempele cărătă spă scrîptă.

Koloreea stampele este neagră.

Tăpăză cheie mai cscă ovale din mizzokelj conține nămeră 1000. kă ciſre arabiče lăminoscă mi apăcătă de o cărtă neagră, pe spă cărtă lăminoscă dap kă floră, din care se decobătă arăvescă, care cerceindă ovale spă escrăpă la ambele cărtă marține.

Dn mizzokelj notei se afelj dn spă dreptă tessellă mi anume: nemezat spă cărtă cheie mai de cărtă ovale dn scrîptă lapidă mape, jucempele, nezăcată

ban e szók: „Tausend Gulden“, alatta e szók: „die privilegierte“ latin betükkel, továbbá e szó: „Oesterreichische“, egyptienne-irás modorban s ezután e szók: „National-Bank“ megint latin betükkel.

Az ezután következő sor e szókat foglalja magában: „bezahlst dem Ueberbringer gegen diese Anweisung“ hasonlag latin betükben s alatta következnek e szók: „Tausend Gulden Silbermünze“ egy némi leg fekvő lapidar irás nagy betűvel, melly után egy valamivel rövidebb sorban e szók: „Nach dem Conventions Fusse“ kicsi alló antiqua írásmódban olvashatók.

Egy ez alatt levő sor következő szókat tartalmaz: „für die privilegierte“ fekete gót írásban, azután e szót: „Oesterreichische“ nagy betükben álló Egyptienne írásmódban, s végül e szók: „National-Bank“ újra épp azon gót írásban, mint e sor kezdetén.

E szöveg alatt balselől kicsiny ángol belükben áll e datum: „Wien den 1-ten Jänner“ s alatta az évszám: „1847.“

Jobbselől általellenben hason írásban ez aláírás jelenik meg: „J. C. v. Wittenhiller, Cassen-Director.“

A jegy alsó részében levő metszetben közül van a cs. k. álladalmi címer, tudniillik a kétfejűsas jelképekkel, s két oldalain lombozatok fejlődnek, melyek a címer paizsát körül fogják s melyeken két Geniusz ülve van ábrázolva; tudniillik a balselőli mint jelképe az igazságnak és a jobbselőli a gazdagság jellemzőjével.

A jegy két oldalain melléképek alkalmazvák, még pedig: a jegy felső részén jobbselől Minerva melléképe, mint a bölcsesség jellemzője, egybekötetésben a Hercules mellképével mint az erő jellemzőjével. Ugyanezen melléképek vannak a jegy baloldalán, azonban változott állásban.

A jegy felső része melléképei között minden oldalon egy ékitményi foglalvány jelenik meg.

A balselőli egy bár kicsiny de tisztán olvasható tört írásban a bank-szabályok 48-ik §-át foglalja magában, melly így hangzik: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank sind dieselben Strafen verhängt, welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeldes gesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet, die diesfälligen Verbrecher aufzufinden, anzuhalten und zu bestrafen.“

Az ékitményes foglalmányban a jegy jobbselén annak becsértéke (ezer forint) az osztrákcsászárság koronatartományai tiz nyelveiben különböző írásnemekben van kifejezve.

E foglalványok között és az alsó címerbelyeg két oldalain, azonban ellenkező irányban Antria mellképe a falkoronával fején és borostyán ágakkal díszítve ábrázoltatik.

stehender Lapidar-Schrift die Worte: „Tausend Gulden,“ darunter die Worte: „Die privilegierte“ in Latein-Schrift, ferner das Wort: „Oesterreichische“ mit Egyptienne-Schrift, und hiernach die Worte: „National-Bank“ wieder in Latein-Schrift.

Die hierauf folgende Zeile enthält die Worte: „bezahlst dem Ueberbringer gegen diese Anweisung“ gleichfalls in Latein-Schrift, und darunter folgen die Worte: „Tausend Gulden Silbermünze“ in großen Buchstaben einer etwas liegenden Lapidar-Schrift, wonach in einer kürzeren Zeile die Worte: „Nach dem Conventions-Fusse“ in kleiner stehender Antiqua-Schrift zu lesen sind.

Eine darunter befindliche Zeile enthält folgende Worte: „Für die privilegierte“ in schwarzer gothischer Schrift, dann das Wort: „Oesterreichische“ in großen Buchstaben stehender Egyptienne-Schrift, und schließlich die Worte: „National-Bank“ wieder in derselben gothischen Schrift, wie am Anfange dieser Zeile.

Unter diesem Texte befindet sich zur linken Seite in englischer kleiner Schrift das Datum: „Wien, den 1. Jänner“ und darunter die Jahreszahl „1847.“

Zur rechten Seite gegenüber erscheint in gleicher Schrift die Unterschrift: „J. C. v. Weitenhiller, Cassen-Director.“

Die am untern Theile der Note befindliche Gravirung enthält in der Mitte das f. f. Staatswappen, nämlich den Doppeladler mit Insignien, und zu dessen beiden Seiten entwickeln sich Arabesken, welche das Wappenschild einfassen, und auf denen zwei Genien in sitzender Stellung dargestellt sind; nämlich jener zur Linken, als Sinnbild der Gerechtigkeit, und der zur rechten Seite mit den Attributen des Reichthumes.

Zu beiden Seiten der Note sind Brustbilder angebracht, und zwar: auf dem oberen Theile der Note rechts das Brustbild der Minerva, als Sinnbild der Weisheit, in Verbindung mit dem Brustbilde des Hercules, als Sinnbild der Stärke. Dieselben Brustbilder befinden sich auf der linken Seite der Note, jedoch in veränderter Stellung.

Unter den Brustbildern des oberen Theiles der Note erscheint an jeder Seite eine ornamentale Einfassung.

Jene zur Linken enthält in einer zwar kleinen, doch vollkommen deutlichen Fractur-Schrift den §. 48 der Bank-Statuten, welcher lautet: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank sind dieselben Strafen verhängt, welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeldes gesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet, die diesfälligen Verbrecher aufzufinden, anzuhalten und zu bestrafen.“

In der ornamentalen Einfassung zur rechten Seite der Note ist der Nennwert derselben (Tausend Gulden) in zehn Sprachen von Kronländern des österreichischen Kaiserstaates in verschiedenen Schriftgattungen ausgedrückt. Unter diesen Einfassungen und zu beiden Seiten des unteren Wa ppenstamps jedoch in entgegengesetzter Richtung, ist das Brustbild der Austria mit der Mauerkrone auf dem Haupte und mit Lorbeerzweigen geziert, dargestellt. Zur rech-

nen Seite „Tausend Gulden“ spltáchele vorwelle: „Die privilegierte“ dn scrípōre latīn, tādākolo kzwitvēlē: „oesterreichische“ kā scrīptvērē ep̄tean̄ shi mai la vale vorwelle: „National-Bank,“ īar̄sh. dn scrīptvērē latīn.

Шірвл che үрмезз дыпъ ачсте кзпринде ворвеле: „bezahlst dem Ueberbringer gegen diese Anweisung“ īar̄sh dn scrīptvērē latīn, дыпъ каре үрмезз кзвите: „Tausend Gulden Silbermünze,“ кā літере тар̄, dn o scrīptvērē лапідare чеваш кзкатъ, дыпъ каре днтрвл шірш mai скртж се потж чіті кзвите: „Nach dem Conventions Fusse“ dn scrīptvērē антиква, мікъ, пя кзкатъ.

Онш шірш che се афъ сplt ачеле кзпринде дрътвроле кзвите: „Für die privilegierte“ dn scrīptvērē neagrъ, готікъ, апои ворба: „oesterreichische“ кā літере тар̄ dn scrīptvērē ep̄tean̄ пекъзкатъ, ші dn бртъ кзвите: „National - Bank īar̄sh dn ачесаш скріptvērē готікъ ка да днчепутвл ачсте шірш.

Сplt ачстѣ тесстѣ се афъ dea стжнга dn scrīptvērē мікъ енглezъ датыл: „Wien den 1. Jänner,“ ші сplt ачеле пътервл апзлі: „1847.“

Дн партеа дреантъ фадъ кв ачеле, апаре dn асеменеа скріпōre сpltскріерса: „J. E. v. Weitenhiller Cassen-Director.“

Сынареа че се афъ dn партеа de жосъ а ноте кзпринде dn тізлакъ днсемнеле ч. р. de статѣ адекъ влтврл дылікатъ кв днсемн, ші de амън-дое пърдие се дефъшръ арабескъ, каре чекбтада з сквтжл днсемнелоръ ші пе каре се афъ dn фуцишл dn пзсевіне шеңжандъ дои үеніл; адекъ челъ din стжнга, ка симбоял алж дрепарател ші *чела din дреанта кв атрівтеле вогъциел.

De амвеле пърдј але ноте се афъ кіпвръ пънъ да пептъ, ші апзт: dn партеа de съсъ а ноте dn дреанта кіпвръ Minervel, ка симбоял de дннелептіне dn ягытвръ кв кіпвръ язъ Еркзле, ка симбоял алж търиє. Ачелеші іконе се афъ ші dn партеа стжнга, днсь кв пзсевіне скітвать.

Сplt кіпвріле пърдј de съсъ а ноте се аратъ пе філкаре латвре о гарнітвръ dn фртвтседтвроре.

Чеа din стжнга кзпринде dn scrīptvērē Фрътъ, мікъ дар дензінш четеацъ §. 48. алж статеторъ bankgal, каре сplt: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank sind dieselben Strafen verhängt, welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeldes gesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet die diesfälligen Verbrecher aufzusuchen, anzuhalten und zu bestrafen.“

Дн гарнітвръ dn фртвтседтвроре din дреанта парте а ноте се афъ респікать валореа nominalе а ачелеа (Tausend Gulden) dn зече лімбе але дреторъ dn коропъ din статвл dn фртвтседтвроре аустриакъ dn зече соіспі деосвіте de скріптвръ.

Сplt ачсте гарнітвръ ші de амвеле пърдј але тімврл de жосъ de днсемн, днсь dn дипенциене енсъ, есте dn фуцишл кіпвръ Аустрия, кв коропъ тэраріз пе капъ ші, кв памл de лазъ dn

A legfelsőbb jogásdad bályeg jobbfelén annak számja, balfelén pedig a rend (serie) van alkalmazva.

A jegy alsó részén az Austria műkképei között és a címer-bályeg két oldalain balfelöl egy szám, jobbfelöl pedig egy betű áll.

192 szám.

Hirdetménye

a cs. kir. katonai és polgári kormányzónak 1851-i kiugustus 16-káról az iránt, hogy „gyermeket” alatt a saját, és fogadott gyermeket pedig csak annyiban értetődnek, mennyiben mint fogadott gyermeket tekintendők.

A cs. k. magas belügyministeriumnak folyó évi augusztus 8-ról^{16458/46} szám alatti intézvenye szerint; a hadügyministerium a belügyministeriummal egyetértve, — az 1850-iki martins 12-ről legelsőbb kegyelemtét a) betű alatti, a cs. k. hadsereghoz besorozott hónyelket illető 4-ik pontjában előforduló azon kitetel „gyermeket” értelmezése iránt tett kérdés ötleteiből, e kifejezetet oda magyarázza: miszerint gyermeket nevezet „alatt”, a saját, és fogadott „gyermeket” föltétlenül, az apolt gyermeket ellenben csak annyiban, mennyiben mint fogadott gyermeket tekintendők, mind két utolsó nemeket általában csak azon esetben, ha a magyar törvények szerint törvényes házasságból gyermek jogában részesednek, teljesseggel nem pedig a mostoha gyermek is — értendők.

Herceg Schwarzenberg Károly, s. k.
Altábornagy.

193 szám.

Hirdetménye

a cs. kir. katonai és polgári kormányzónak 1851-i kiugustus 25-ről azon község előjáróknak és jegyzőknek adandó jutalmak iránt, kik a dohánytermelés előmozdításán lelkesen és munkásan működnek.

A cs. k. magas pénzügyministerium 1851-díki július 31-én 9342/F.M. szám alatt kelt rendelethez meghatározta, miként a dohány termelése, beváltása és gyári kezelése előmozdítása végét, azon községek előjáróknak és jegyzőknek, kik a dohánytermelés gyarapítását teljesen és munkásan elősegítik, jutalmakat adannak, melyeknek mértéke a beadott levelek mennyiségehez és minőségehez képest kiszabandó, még pedig

Seite des obersten ovalen Stempels ist die Nummer und zur linken Seite desselben die Serie abgedruckt.

Auf dem unteren Theile der Note, zwischen den Brustbildern der Austria und zu beiden Seiten des Wappenstempels befindet sich zur Linken eine Zahl und zur Rechten ein Buchstab.

Фронтисцедатъ. На партеа драштъ а тибрзъ чехъ мај де сюз овалъ есте ашеватъ пътеръши щи ду стилна серия.

На партеа дин жосъ а нотеа днтире кибрзъ Аустрия и де амандоа маркиниче тибрзъ ду семислоръ се афъ ду стилна виа пътеръши ду дреагта о литеъ.

Nr. 192.

Kundmachung

des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 16. August 1851, daß unter Kinder, die Eigen- und Adoptivkinder umhingt, die Pflegekinder nur in so weit, als sie als Adoptivkinder zu betrachten sind, verstanden werden.

Infolge Eröffnung des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 8. August 1. S. 3^{16458/46} hat das Ministerium des Kriegswesens im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern über eine vorgetragene Anfrage beigelegt, der Interpretation des Ausdrucks „Kinder“ im 4. Puncte lit. a des a. b. Gnadenactes vom 12. März 1850 die Behandlung der als Honwedd. jur. k. Armee Abgestellten betreffend, diesen Ausdruck dahin zu interpretiren, daß unter Kinder, die Eigen- und Adoptivkinder umhingt, die Pflegekinder jedoch nur in so weit, als sie als Adoptivkinder zu betrachten, beide letztere Kategorien überhaupt nur im Falle sie nach den ungarischen Gesetzen des Rechtes der ehelichen Kindertheilhaftig. keineswegs aber auch die Stiefkinder zu verstehen sind.

Carl Fürst zu Schwarzenberg m. p.

8. M. 8.

Nr. 193.

Kundmachung

des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 25. August 1851, betreff der Bewilligung von Belohnungen für diejenigen Gemeindevorsteher und Notäre, welche bei Förderung des Tabakbaues thätig und eifrig mitwirken.

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium fand sich laut Erlasses vom 31. Juli 1851 J. 9342/S. M. Beihilfe der Förderung der Tabak-Cultur, des Einführungsgeschäfts und Fabrikswesens bestimmt, den Gemeindevorstehern und Notären, welche zur Förderung des Tabakbaues thätig und eifrig mitwirken, Belohnungen zu bewilligen, deren Ausmaß nach dem Verhältnisse der an das Gesäße abgescherten Blättermengen und ihrer Beschaffenheit zu bemessen ist, und zwar:

Nr. 192.

ПОБЛІКАРЕА

губернаторіалі ч. р. мілітаре щі чівле дін. 16. Августа 1851, коткъ супр. коні. ѿ дн. целегъ, коні. сеї щі чеї adoptati. некондіціонатъ, ѿр. конії стрейні крескві, п'ятай п'ять ти кътъ супр. а се пріві ка adoptati (приміж. де свіфетъ).

На хриареа деконопіреі я. міністрапі. я. р. дін. п'єніптр. я. датъ дін. 8. Авг. а. к. №. 16458/46 міністеріалі де реєстъ, яп днпрезъ днпсеперес къ міністрапі. дін. п'єптр, да днтревъдіна че ва фъктъ ду прівіда тъльчіре кважитъ, „коні“, дн. п'єніптр. алѣ 4. літ. а дін. пр. п. актъ. де грацъ дін. 12. Марцъ 1850, атіпгтторія де моделъ д'а тракта из чеї аспанти. да міліція ч. р. ка хонзеzi, а анатъ къ кале а тъльчіре кважитъ асеога дн. трактоко, коткъ супр. „коні“ се днцелегъ конії. сеї, щі чеї. пріміж. де свіфетъ саї adoptati, Фър. кон. діоніоне, ѿр. чеї стрейні крескві, п'ятай днтр'агъта ду кътъ супр. а се пріві ка adoptati, атъ чеї крескві, кътъ щі чеї. ізагі де свіфетъ п'ятай дакъ. дін. леніе зпігреці потъ лва парте дін дрентъ. ко. п'ятай днцелегъ, ѿр. конії. Фіастрі. п'ятай де коні.

Принціпе Каролі де Шварценберг м. п.

Ф.И.Л.

Nr. 193.

ПОБЛІКАРЕА

губернаторіалі ч. р. мілітаре щі чівле дін. 25. Августа 1851, дн. прівіда днвтоїреі де реєпілтірі центръ ачеї. прещедіні. де обід щі потарі, карії. конілкъ къ супр. щі ржав. ла днпінтареа кважтреі тъбакві.

Дн. міністрапі. ч. р. де Фінанс афъ. къ кале. а. рівю, прип. емісій. дін. 31. Іюл. 1851. №. 9342/F.M. спр. хнайнтареа. кважтреі де тъбакъ, а тревъ. де реєпілтіраре щі а. Фавріч, прещедіні. доръ. де обід щі потарілъ, карії. конілкъ въ супр. щі ржав. леніе п'ятай п'ятай тъбакві, реєпілтірі, але къроръ амъсправе аре се кро. скъ дн. репортъ. п'ятай. Фороръ че се воръ адсу. да къмаръ щі а. кадтате ачехора, щі анаме.

